

יש א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
 בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
 בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 278

ערש"ק פרשת "בלק" ו' בתמוז תשע"א

לא לאבד הכל!

בואו ונתאר לעצמנו: אדם זכה לבנואה - גילוי אלוקי אמיתי. ה' יתברך מזמין אותו לטיול בגן עדן בליווי אחד מהצדיקים. איזה עונג ושמחה אינסופית צריכים למלא את ליבו של אותו אדם בר מזל שזכה לזכות עצומה שכזו! והנה אותו אדם שואל שאלה נוראית: מי הולך בראש? הקב"ה עונה לו שאותו צדיק הנלווה עימם ילך בראש. והנה האיש ברוב פחזותו וחוצפתו עונה: אם כן, לא רוצה לבוא. כל המילים הכי קשות שבעולם לא יספיקו לתאר את אותו אדם שאיבד במחי יד מתנה עצומה ונכבדה שכוז. אחים ואחיות יקרים, אין זה סיפור בידיוני שלול המציאות. מקרה שכזה קרה בעבר. הגמרא בסנהדרין (קב.) מספרת שהקב"ה ישתבח שמו לעד ניגלה לירבעם בן נבט והציע לו טיול בגן עדן, עימו ועם דוד המלך. שאל ירבעם: מי בראש, והקב"ה ענה: בן ישי בראש. ומה עונה ירבעם: אי הכי לא בעינא (אם כן לא רוצה). כל מי שחושב שירבעם היה טיפש וכסיל אינו אלא טועה, אלא מה, היתה לו תאוה אחת שכילתה את הכל וסימתה את עיני מחשבתו - תאוות הכבוד. אם דוד המלך חשוב ממני, חשב ירבעם בליבו, כל המעמד הזה אינו שווה לי. ממש מפחיד לראות ולדעת עד להיכן אפשר לרדת עם תאוות הכבוד - עד לתהום כפשוטו! וכבר כתב בעל ה"מסילת ישרים": שיצר הכבוד שולט על האדם יותר מכל התשוקות והחמדות שבעולם, ואפשר שיכבוש האדם את יצרו על הממון ועל שאר הנאות, אך הכבוד הוא הדוחק, כי אי אפשר לסבול ולראות את עצמו פחות מחבריו. ועל דבר זה נכשלו רבים ונאבדו, הנה ירבעם בן נבט לא נטרד מן העולם הבא אלא בעבור הכבוד. ע"כ. גם בלעם בפרשתנו סבל מתאוות הכבוד שגרמה לו ביזיון גדול וסבל רב. בואו ונרבה בלימוד המוסר, נכפה את יצרנו הרע ואת התאוות המדומות, ונזכה לכל הישועות וההצלחות.

"לשמור על המודעה!"

מודעה שפורסמה באחד הבניינים, צדה את עינינו. בשולי המודעה היה כתוב בכתב בולט: "גם אם תזרוק את המודעה לפח, עדיין תצטרך לשלם!". זכי השכל בודאי כבר קלטו את המסר. במודעה היתה רשימה שהפיץ ועד הבית בפתח הבניין, רשימה מפורטת של דיירי הבניינים, כל אחד וחשבונו בין לטוב ובין למוטב. כנראה שלאחד הדיירים לא היה נעים בלשון המעטה ששמו יתנוסס בראש כל חוצות, בפרט כשאין זו תעודת הוקרה בעבור הצטיינותו... כאשר יצאנו מפתח הבניין, חשבנו מה הלך והמסר שאנו יכולים ללמוד ממודעה תמימה זו, הרי הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל לימדנו, שכל דבר ודבר המתרחש עם האדם, נעשה בתכלית הדקדוק, וממילא עליו לעשות את החשבון מדוע שמעתי או ראיתי כזאת וכזאת. אך מעט לפני שניגע בנקודה זאת, הרשו לנו להעיר ולהאיר נקודה קטנה וחשובה מהפרשה. בלק בן ציפור מלך מואב, שוכר את בלעם הרשע שיבוא לקלל את העם המובחר, תוך הבטחה שיזכה לעושר מופלג וכבוד רב. הסיבה לכך שבלק מלך מואב "נכנס ללחץ" כמו שאומרים, ונידד שינה מעיניו, היתה מפני ריבויים של ישראל והניסים והנפלאות שנעשו להם על ידי ה' יתברך, וכמו שכתוב: "ויגר מואב מפני העם מאוד כי רב הוא ויקץ מואב לפני בני ישראל", ואפשר לומר ולבאר על פי הדרש, שפחדו מואב מפני בני ישראל "כי רב הוא". כל אחד שם נעשה רב הבקי בהלכות, במידות ובדרך ארץ, המפיץ את תורת ה' ורצון ה' בעולם! ומואב חששו ורעדו עתה מה יהיה אם כולם יהיו "שחורים", כיצד יוכלו למלא את תאוות ליבם בפריצות, זימה וניאוף? כיצד יוכלו לאכול בלי חשבון ו"להנות" מהעולם עד הסוף? מעתה לא נותרה להם ברירה אלא לנסות ולסלק את "המודעה", דהיינו את העם הנבחר המודיע קבל עם ועדה: יש ה' בעולם, ה' מלך, ה' מלך, ה' ימלוך לעולם ועד! אך כמובן טיפשים הם טיפשים, שכן לא זאת בלבד שלא יצליחו בזממם אלא שמחובם לא ימחק מאומה ורק ילך ויגדל, ילך ויטפח... אחים יקרים, במה דברים אמורים? פרעה, בלק, היטלר ועוד רבים ורעים ימח שמם, ניסו לתלוש את העם הנבחר. בכל דור ודור קמים עלינו לכלותינו, לצערנו ולדאבוננו אף בדורנו אנו, ישנם קומץ מהערב רב שמנסים אף הם בארצנו הקדושה "להשחיר" את "השחורים" ולנגח את החרדים. אך כעת, לא איתנו עיסקם, אלא מאלה שניזונים מהרעש ומהמולה. יהודים שעדיין לא זכו לשמור תורה ומצוות, שאוהבים תורה אך שומעים בכל יום חדשות לבקרים כיצד משמיצים את עבדי ה', עליהם לדעת בבירור שמאחורי מעשים נבזים אלה אינם עומדים אלא "בעלי חובות" המנסים למחוק ולתלוש את המודעה, ובסיכולותם כי רבה, חושבים המה שאם תסתלק המודעה יסולק אף חובם ויוכלו לעשות את תאוותיהם כרצונם, אך לנו לא נותר אלא לשמור על כבודם של בחירי ה' העושים את רצוננו בלב שלם ונפש חפיצה, ללמוד מדרכיהם של גדולי ישראל, ולדבוק במידותיהם, ובכך ורק בכך, נזכה למחוק את חובותינו ולקיים את מחויבותינו כלפי בורא העולם, ונזכה לגאולה הקרובה במהרה!

זמני כניסת שבת וציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
24:03	20:32	19:30	ת"א
24:06	20:29	19:13	י-ם
24:04	20:34	19:21	חיפה

הפסרת השבוע:
 "והיה שארית"

מטעמים לשבת

ומחשבה רעה נחשבת למעשה. וזהו שאמר: לעשות טובה - כדי להחשיב טובה לגויים צריך שיעשו אותה בפועל ולא מספיק מחשבה. מה שאין כן בישראל שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה כמו שאמרו חז"ל בגמרא (קידושין מ): וסיים: או רעה מליבי - שעל הרעה בלב, כבר נחשב לאומות העולם כמעשה להעניש עליה. ובה פירשו המפרשים פסוק: "קץ שם לחושך" (איוב כח, ג) שעל ידי שהיו המצריים חושבים בלילה איך לשעבד את ישראל, אזי מחשבתם הרעה מצטרפת למעשה ומעלה עליהם הכתוב כאילו שיעבדו את ישראל בפועל, ובה נחסרו ק"ץ שנים מגלות מצרים בזכות החושך - מה שהיו חושבים בחשיכה ובלילה איך לשעבד ישראל וכנ"ל.
(אור החמה בשם אור משה)

אומר הרמב"ם זצ"ל שהמלאך בא ללמדנו שאסור להתאכזר לבעלי חיים, ואפילו לבהמתו אסור לו להרביץ ללא תועלת. אף לא נהרוג בעל חיים, אלא אם ברצוננו להינות מבשרו, ככתוב: "כי תאווה נפשך לאכול בשר, וזבחת מבקרך". כי עלינו להלך בדרכיו של מקום שרחמיו על כל מעשיו, ואין לנו להרוג בעל חיים אלא לתועלת, או כדי להרחיק את הזקתו. כך נצטוונו לחוס על בעל חיים שלנו, כמה עלינו להיזהר שלא לצער את חברינו!
(מעין השבוע)

"לעשות טובה או רעה מלבי" (כד, יג)

יש לפרש בדרך רמז על פי מה שאמרו חז"ל בגמרא (ירושלמי פ"ק דפאה ע"ש) שאצל אומות העולם מחשבה טובה אינה נחשבת למעשה,

"וירא בלק בן צפור" (כב, ב) בפרשת בלק, אין אף הפסקה אחת, לא פתוחה ולא סתומה, המבדילה בין עניין לעניין, וזה למה? כי לפי חז"ל ההפסקות היו משמשות "ליתן ריווח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה". ואומנם אף שבלעם נביא היה ונבואתו היתה מהשראה עילאית, אבל לא היו בו אותן הסגולות הנעלות של נביאי ישראל, ודברי הנבואה לא השפיעו עליו, הוא לא התבונן בהם ולא למד מהם כלום, לכן כל הפרשה היא בלי הפסק.

(אמרי חן בשם ה"חפץ חיים")

"על מה הכית, את אתונך" (כב, לב)

וכי מה איכפת למלאך אם בלעם היכה את האתון או לא? הרי זוהי האתון שלו, ומותר לו להכותה! אלא

מזקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

לא רציתי להרגיזו יותר ובלית ברירה חזרתי לתהלים, חלפו עוד עשר דקות והוא הצליח לגרור בצווארונו עוד שני אנשים. שוב התחלתי להתקדם לעבר הדלת, והפעם הצביע לעברי ואמר: הקשב עכשיו, אילו היה יארציית לזכר אביך היית רוצה שאני אשאר, נכון? והייתי נשאר! אז עכשיו אני רוצה שאתה תעשה את אותו הדבר בשבילי... זה שהצביע לעברי, והטענה איך הייתי מרגיש במקומו, גרמו לי פתאום להרגיש אחרת לגבי המצב. הסכמתי כבר שחלק מהבוקר ומתוכניותי במשרד ילכו לאיבוד, יהיה מה שיהיה - אשאר. בערך בשעה שמונה ושלושים השיג לבסוף את כל המנין, חשבתי שיגיד משנה וקדיש, אך לא! הוא התחיל מראשית התפילה. חסר סבלנות הבטתי בשעוני, וחשבתי שלא אגיע למשרד עד הרבה אחרי השעה תשע. מספר פעמים הסתכלתי סביבי לראות אולי הגיע עוד מתפלל, כך שאוכל לצאת משם ובכל זאת ישאר לו מנין, אך לא היה לי "מזל" זה! הייתי תקוע שם עד שסיימו להתפלל. כשסיימנו הודה לנו מאוד, הגיש עוגה וויסקי ואז נתן לנו לעזוב. התחלתי לעשות את דרכי למשרד, נושא את מזוודתי מלאת התכשיטים, כשהגעתי למרחק שני בניינים ממשרד, אף לעברי אדם שהכרתיו כשהוא מנופף בידי בבהלה. מהרו להסתלק מכאן! - צווח לעברי בפראות. הבולשביקים השתלטו היום על הממשל, כמה מהם באו והרגו יהודים בבורסת היהלומים, ועכשיו הם עסוקים באיסוף השלל, הימלט על חיך. אני אכן נמלטתי על נפשי, הסתתרתי במשך כמה ימים וכפי שהינכם רואים יכולתי לצאת מרוסיה. אתם בודאי מתארים לעצמכם מה היה קורה לי, אילו הייתי עוזב את המנין מוקדם... (לקח טוב)

(תורת הפרשה)

מסופר על הגאון רבי שלום שדרון זצ"ל, שכאשר דיבר פעם בלי שבת על הנושא "והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה... והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה" (אבות ב, א) ניגש אליו יהודי ושטח לפניו את סיפורו על הנושא הנדון וכה היו דבריו: כשהבולשביקים (הלבנים) ברוסיה השתלטו על המדינה אחרי מלחמת העולם הראשונה, היה זה לראשונה מזה שנים רבות שהיהודים נהנו מחופש ושמוח. התעשרו במיוחד יהודים שנתמזל מזלם להיות בעסקי יהלומים ותכשיטים. אנני עצמי הייתי בעסקי היהלומים. כל בוקר הייתי במשרדי בבורסת היהלומים בשעה שמונה, והייתי עסוק כל היום. בוקר אחד היה בכוונתי להגיע למשרד מוקדם. מזוודת היהלומים והתכשיטים היתה איתי כרגיל, אך כשהלכתי שמעתי מישהו צועק: עשירי! עשירי! סובבתי ראשי וראיתי אדם עומד בפתח בית כנסת זעיר, ומחפש עשירי להשלמת מנין, והוא צעק לעברי וקרא לי לבוא להשלים מנין. חשבתי שיש לי מעט זמן, ונכנסתי כדי להיות העשירי, אך כשנכסתי ראיתי שהיו שם רק שלושה אנשים מלבד, ומלבד האדם שקרא לי אשר שוב עמד בדלת וחיפש עשירי... מה זה - טענתי לעברו - אני לא עשירי, אני חמישי. זה יקח כל הבוקר להשיג עשרה אנשים. אל תדאג - ענה לי - יהודים רבים עוברים ברחובות אלה כל בוקר. מתוסכל מזה שהוא לכד אותי, התחלתי לומר תהלים. במשך עשר דקות הוא השיג עוד אדם אחד. פניתי לעזוב, אך הוא התחנן: הקשב, זה היארציית של אבי, עלי לומר קדיש בבקשה השאר, אני מנסה לארגן מנין במהירות. איני יכול להשאיר עוד - מחיתי - אני חייב להיות במשרד בשעה שמונה ועכשיו כבר שמונה. הוא אמר לי בתקיפות: הקשב, אינני נותן לך לצאת, יש לי יארציית, עלי לומר קדיש, ברגע שיהיו לי עשרה אנשים נתפלל ותוכל ללכת.

זוירת השבוע

היכן מצינו חובת קריאת שמע שעל המיטה בפרשתנו?

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)

אחד מספריו של מו"ר עט"ר ראש הישיבה הרב"ר יוסף מוגרבי שליט"א

והייתם לי סגולה

סגולה לפרנסה טובה ולעשירות ליטול ידיים, לסעודה בשפע רב, וכל המזלזל בנטילת ידיים, יבוא לידי עניות חלילה (שבת ס:).

(ישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

היציאה הבנים

מה אתם רוצים מבנו?

האדמו"ר מפינסק - קארלין שח בתוך משא חינוכי שנשא בפני מחנכי מוסדות חסידות "פינסק קרלין". סיפר לי אברך העוסק בחינוך צאן קדושים, שבא לפניו מורה שמלמד בבית ספר תורני, והתאונן בפניו, כי למרות שכל השיעורים, אף בלימודי קודש, שמוסר הוא בפני התלמידים הולכים אצלו למישרין ובנקל, הרי שבשיעור חומש ורש"י הוא ממש כמגשש באפילה, ולמרות התאמצותו להשליט סדר בין התלמידים, הרי שאין משמעת ואין הקשבה בקרב התלמידים. כשמעו זאת התפלא האברך מאוד, שהרי הוא עצמו מלמד חומש ורש"י לתלמידיו, ואין אצלו שום קושי מיוחד במשמעת בשיעור זה. ולכך השיבו האברך כי אינו יודע להשית לו עצה, אך הצעתו שיצטרף אליו יום אחד לתלמוד תורה שלו לחזות בהתנהגותו הנאותה של תלמידיו, אולי יבין על ידי זה הסיבה שבעטיה נכשל הוא עם כיתתו. וכך היה, המורה בא "לתלמוד תורה" מעט קודם שהחל שיעור החומש. היה זה יום קיץ לוהט, שדרך בני אדם ללבוש בו בגדים קלים יותר, אך מלמד זה בהגיע שעת השיעור, התלבש במלבושו העליון, נתאזר באבנטו, וחבש את כובעו, וכך ניגש למסור את שיעורו בדחילו ורחימו. עוד לפני שפתח המלמד פיו, קם המורה ועזב את הכיתה, באומרו שדי לו כבר בזה, שכן הבין את הסיבה לאווירת הרצינות השוררת בקרב תלמידי אברך זה, כי כשהמלמד ניגש ללימוד בצורה שכזאת, הרי בהתנהגותו זו הוא מטביע בנפש תלמידיו רצינות ללימוד התורה, וזה מביא אווירה של התעלות וקדושה בקרב נפשות התלמידים. דבר זה יפה מאוד גם להורים "המחפשים" בנרות עצות למשמעת, לסדר ולסמכות בבית. אך האם שאלו את עצמם ההורים פעם אחת! איך אנו נראים בעיני ילדינו? האם אנו מתנהגים כאבא ואמא? (לא רק בדאגות, קניות, חיבוקים ונשיקות!!!) התנהגות מכובדת ורצינית מהולה באהבה וחום תביא לבד את הסדר, ותחזיר לבד את המעמד הראוי להורים, וטוב לעשות זאת שעה אחת קודם...

שלום בית

הנקמה והבוזילה

בספר "כצאת השמש בגבורתו", הביא מעשה ברבי מנחם נחום מהורדנא, שהיה אפוטרופוס של כל העניים ושבורי הלב שבעירו ומספק צרכיהם. כמידי פעם היה בכבודו ובעצמו הולך ופוקד את בתי המלון שבעיר ומתרים את האורחים, כשם שהתרים את התושבים לעניי הצדקה. פעם אחת דפק בדלת אחד החדרים שבמלון. באותו חדר ישב עורך-דין מבני העיר והמתיק שיחה עם יהודי אחד בעל משרה ממשלתית גבוהה מפרטבורג. כשפתח העורך-דין את הדלת וראה את רבי נחום ניצב והבין את מטרת בואו, פנה אליו בזעם: אין לי זמן אליך, לך לשלום... אולם רבי נחום אינו מסתלק והמשיך לדבר ברכות: יותר מנדבה לעניי העיר לא אבקש ממך! אולם העורך-דין בזעמו טרק אחריו את הדלת. הדבר נודע בעיר, כי פאר העיר והדרה נפגע מעו"ד פלוני. הכל קצפו וזעמו עליו, אך יעזי איש מזרע היהודים למלא קלון את פני האיש אולם על כל העם יכבד ויקדש? אך רבי נחום לא תבע עלבונו ולא דיבר עם איש על כך, וכעבור זמן נשכח הכל. לאותו עורך-דין היה משפט קשה, אשר כל הסימנים הראו שהוא יצא חייב בדניו. עצה אחת היתה לו, לפנות אל ידידו הפקיד הגבוה מעיר המלוכה פרטבורג, ולבקש לו שישתדל עבורו לחלצו מהצרה. הוא לא היסס הרבה ונסע פרטבורג. בבואו סר אל הוילה של מכירו, ותיכנן לפגוש בבית טרם יסע הלה אל לשכת המנסטריין. הוא מסר לשומר הבית פתק להודיע מיהו הרוצה להתקבל. השומר חזר והודיע, כי האדון עסוק ואין לו פנאי לראות פניו. האם אמרת מי אני? האם אתה יודעת בתמהון. כן וכן. השתומם העו"ד: האם אותי לא ירצה האדון לקבל, היתכן? הוא דחף שקל כסף לשומר שישוב ויברר מה העניינים, אך הלה בשלל: לאדון אין זמן. רק זאת אני מצדיע לך, כי אחרי הצהריים בשובו מהלשכה, אכנס שוב להזכיר מביקורתך. העו"ד מסכים וחוזר בצהריים, ושוב תשובת השומר: האדון מסרב לקבל. הוא חוזר נדכה ושוחח לבית מלוגו תפוס בשרעפיו: מה קרה לאדון זה, ידידי מכבר? אך בידוע כי בלי עזרתו, לא יוכל משפטו להסתיים בכי טוב, אמר בליבו להשפיל עצמו לפניו, לבוא למחרת ולהמתין עד שיצא האדון מביתו, אולי יחוס, אולי ירחם. הוא עשה כן, וכצאת האדון מביתו, הזיר את כובעו מעליו ובקול תחנונים קרא: הוד מעלתו, שלום! אך הלה הסיט עיניו ולא הגיב מאומה, עשה עצמו כאינו שומע, ישב על המרכבה שהמתנה לו ליד ביתו ויסע. הוא בא במכונית, הלה ירדיו מופנה עורף אליו ומתנכר לו, ומה יעשה עתה ואל מי יפנה בצר לו? לעזוב את פרטבורג בידיים ריקות לא יכול, כי הנה המשפט קרב ובא. ומי יודע כמה זמן עלול הוא לשבת בבית הסוהר. לא היתה לו איפוא שום ברירה, אלא לעשות את הניסיון האחרון, להשפיל עצמו לעפר, ובשוב האדון עוד כמה שעות מלשכתו, יתנפל לרגליו בכניו כי יחוס וירחם עליו. המתין לו, ובשובו מלשכתו נפל לרגליו בדמעות חמות ובתחנונים שיקבלו לביתו, כי צרה ממשמשת ובאה עליו. כאן פתח האדון את פיו וגילה לו סוד ריחוקו: "אם אתה העזת לסגור את הדלת בפני רבינו רבי נחום מהורדנא, ראוי אתה שישגרו בעדך את הדלת!..." העו"ד ניסה להצטדק, אך הלה שסע את דבריו, ובטון פסקני אמר לו: לא אשמע ממך כל הצטדקות, אחת תוכל לעשות וארשה שתראה את פתח ביתו, שוב וסע חזרה להורדנא ובקש מרבי נחום רחמים כי יסלח לך בעד העלבון שהעלבת אותו, ולא אאמין לך עד שהוא בכבודו יתנוב לי בפתק כי סלח לפשעך. בלי הפתק אין לך מה לחזור אלי, הדלת לא תיפתח לפניך. באותה אמתלא שהשתמשת בסילוק רבי נחום "אין לי זמן אליך" - אותו אפעיל כנגדך... אבל וחפוי ראש כהמן בשעתו, עזב העו"ד את פרטבורג, ונסע מרחקים עד הורדנא דליטא, כדי להשיג את ה"פתק" המבוקש. רבי נחום עמוד החסד והחמלה, קיבלו בסבר פנים יפות, ומיד כששמע את מבוקשו, סלח לו בלב שלם ונפש חפיה, ישב וכתב לו פיתקה אשר בו צויין: "מעולם לא מצאתי את עצמי נעלב ונפגע ממוסר כתב זה... וכי לא לקחתי את המקרה לליבי". עתה כשהפתק בידו הוא נחפו שנית לפרטבורג, ומיד נפתחו לפניו הדלתות כמאז ומקדם, הלה היטיב להשתדל עבורו בקי "חלונות הגבוהים" עד שיצא וכאי בדניו ממצעו נפלא זה נוכל ללמוד בלד וחומר כמה עלינו לסלות, להבליג, לשכוח את אשר נעשה לנו על ידי בן/בת זוגינו. זוגות רבים נוטים לזכור ולנצור בליבם כל תקלה, פגיעה או צער הנגרם על ידי בן/בת הזוג, וזאת על מנת לזכור ולהזכיר "ביום פקודה". ומדוע לא נשכח ונסלח? מעשה זה מאלפיינו בינה - את הדרך בה נלך ונשכון אור.

אמרי שפר

הרה"ק רבי יוסף זבארה אומר: מה הוא האוהב? לב אחד חובר בשתי גופות.

הרה"ק רבי יהודה חסדאי אומר: החברים הנאמנים - מבחר כל הקנינים, כי הם עדי" בעת רווחה, ומנן בעת אנוחה.

הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק אומר: טוב לאדם שיהיה לו חבר שיוכל לגלות לו גם העברות שעשה, כמו יהודה ורעהו העדולמי.

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי אומר: אהבת חברים - חשובה יותר מכל המוסרים - ובדיבורם אפשר לפעול ישועות.

(פגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

הדורים. רק אחד לא השתתף בשמחה, המפקד עמד בפנים חמצמצות המסגירות את מפח נפשו. דווקא הוא, מכולם. הוא, שהבחין בסכנה. הוא, שגייס את הפלוגה. הוא, ששעט ראשון והבקיע את מערך האויב, הטיל בו מבוכה. הוא, שהציל את הנסיך, לא קיבל ולו שטר אחד! לא יוכל להתהולל, לא לחסוך, לא לקנות מאומה, במעטפה שקיבל לא היה אלא דף נייר משורבט! קימטו באכזבה, והטיחו בריצפה! שהרי לא ידע לקרוא, ומאין ידע שהמלך מינהו לשר, והעניק לו תואר אצולה, אחוזה רחבת ידיים, ומשכורת עתק? מאוכזב פנה וחזר בראש חייליו אל המשלט השומם בישימון המדבר... משל הוא, ונוקב כל כך! כל אומה קיבלה חבל ארץ ומולדת עם, ואנו עומדים ורואים ותוהים: בשוויץ אוויר פסגות, בטורקיה שופעים הנהרות, בעירק נפט, בקונגו יהלומים, בדרום אפריקה זהב, גז בסיביר, פירות בקליפוניה, ונחנו מה. חלילה, חלילה, בל נחטא! **הצדיק בעל ה"חידושי הרי"ם" זצ"ל**, כתב בספר הזכות שחיבר, שעל כך הזהיר משה רבינו את המרגלים: "וראיתם את הארץ מה היא", בראיה פנימית ובהבנה מעמיקה. "הטובה היא, אם רעה" - גם אם במבט שטחי נראית כרעה, העמיקו וראו כי טובה היא! "השמנה היא, אם רזה" - גם אם במבט שטחי נראית היא כרזה, התבוננו ותמצאו כי שמנה היא ודשנה! "היש בה עץ, אם אין" - גם אם לא תמצאו, דעו כי כל טוב צפון בה ולנוחליה, כי מתנת מרום היא, תשורת מלך מלכי המלכים. אלא שאין טובתה נגלית אלא לעם ה', בקיימו מצוותיו ובשאתו חן לפניו.

(מעין השבוע)

ארץ ישראל היא המובחרת שבארצות ועליה נאמר: "טובה הארץ מאוד מאוד", ועל כך **משל**: על משלט בלב הישימון, בנקודת גבול נידחת, שמרה פלוגת חיילים. נבערים היו, לא ידעו קרוא וכתוב. משבטי הילידים עזי הנפש. הגיעתם ידיעה שהנסיך יורש העצר עורך מסע במחוזות הספר ויעבור דרכם היום, בשעת הצהריים. השעה היעודה חלפה, ולשיירה אין זכר. המפקד חד העין הבחין בעננת אבק רחוקה, סקר את האופק במשקפתו, ונחרד: מאבק ניטש שם במרחק, שיירת הנסיך נקלעה למארב. מיד הזעיק את בני הפלוגה, עלו על סוסיהם ופתחו בדהרה. הגיעו ברגע המכריע, והפיצו את האורבים לכל עבר. הצילו את הנסיך מחרפת השבי, עינויו וייסוריו. הנסיך המשיך במסעו, והפלוגה שבה למשלט. כעבור שבועיים באו להחליפם, והודיעום: המלך מזמנם לעיר הבירה, מבקש להודות אישית על הצלת בנו. החל תהליך מייגע ומייסר: לימוד איך נכנסים לטרקלין, איך מתייצבים לפני המלך, איך קדים קידה ואיך עונים לשאלותיו, איך מודים על התשורה הצפויה ואיך יוצאים מלפניו. גם זה עבר, והרגע המיוחל הגיע. נכנסו בסך הדורים במדיהם, נזהרו שלא לפעור פה למראה ההדר ולא להביט בהשתאות לצדדים. המלך לחץ ידיהם בזה אחר זה והושיט תשורתו. קדו והודו כפי שלימדום, פנו לאחוריהם ויצאו נושמים לרווחה. עתה, כשהיו לבדם בחוץ, פתחו בלהיטות את המעטפות שבידם. כל החיילים פרצו בתרועה, הודו למלך בכל ליבם, הוציאו ממעטפותיהם חפיסת שטרות נכבדה, וכל אחד הכריז בתורו מה יעשה בתשורה. האחד יבזבז כספו בערב משתה והוללות, האחר ישלחו למשפחתו, שלישי יפתח בו חשבון חיסכון ורביעי יקנה בכסף בגדים

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ התוקע עץ בעץ בין שתקע במסמר, בין שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד, הרי זה תולדת בונה. וכן התוקע את העץ בתוך הקרדום, או שתקע יתד בתוך הבית יד של הקרדום כדי להדביקו, וכן המפרק עץ תקוע - חייב. וכן התוקע סכין לתוך בית היד שלו - חייב.
- ✓ ספסל שנשמט אחד מרגליו אסור להחזירו למקומו. ואפילו לעשותו רופף אסור, גזירה שמא יתקע ביתד כדי לחזקו. ואסור להניח את אותו צד השמוט על הספסל אחר ולשבת עליו, גזירה שמא יבוא לתקוע הרגל, אלא אם כן ישב עליו פעם אחת קודם השבת.
- ✓ זכוכית של משקפיים שיצאה ממקומה, אם ההדיוט שאינו אומן יכול להחזירה בתוך המסגרת, מותר להחזירה בשבת במקום הצורך, ובלבד שאין שם הברגה, אלא מחזירה על ידי לחיצה פשוטה.
- ✓ ציר קפיצי שמשמש לאחזקת נייר טואלט, אם יצא ממקומו אסור להחזירו למקומו בשבת.
- ✓ גומיות שמהדקים אל רגלי הכסא או השולחן (כדי למעט את הרעש בשעת הזזתם) אסור להרכיבם, וגם להסירם - אסור.
- ✓ חישוק גומי שהוסט מאופן העגלה, וכן גלגל שהתפרק מהעגלה, או קפיץ שיצא ממקום חיבורו או כל קלקול אחר שנעשה בעגלה, אסור לתקנם, ואם אירע דבר זה בשבת עצמה, אם בנקל ניתן לתקן את הטעון תיקון, אסור להשתמש בעגלה זו ואף אסור לטלטלה, גזירה שמא יבוא לתקן בו ביום.
- ✓ הליכון והוא כסא תינוק מחובר משני חלקים, אשר החלק העליון ניתן לפירוק, ואילו החלק התחתון מיועד להרגיל בו את התינוק ללכת, מותר להרכיבו בשבת או לפרקו.
- ✓ מותר לעשות מי סודה בשבת, בין על ידי מכשירים לעשיית סודה באמצעות הכנסת בקבוקים למכשיר (סודה סטרים), ובין על ידי המכשירים לעשיית סודה באמצעות הברגת בלונים למכשיר.
- ✓ אסור בשבת לתת אבקת פודינג או אבקת פירה תפוחי אדמה בתוך מים, או לתת עליהם מים ולערבב בכף, משום שנוצרת בלילה עבה. וכן הדין באבקת ג'לי שאסור ליתנה במים בשבת.

(השבת והלכותיה)